ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
31 Δεκεμβρίου 2016

37 Nicou and Despinas Pattichi Avenue, Evi Court, 3rd Floor, Offices 302 – 303, CY – 3071 Limassol, Cyprus
Tel: + 357 – 25332177 | Fax: + 357 – 25732411 | E-mail: ac@ac-accountants.com | Web: www.ac-accountants.com

ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
31 Δεκεμβρίου 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	ΣΕΛΙΔΑ
Διαχειριστική Επιτροπή και επαγγελματικοί σύμβουλοι	1
Έκθεση Διαχειριστικής Επιτροπής	2 - 3
Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή	4 - 6
Κατάσταση μεταβολών στα καθαρά στοιχεία ενεργητικού	7
Κατάσταση μεταβολών στα καθαρά στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα για ωφελήματα	7
Κατάσταση καθαρών στοιχείων ενεργητικού	8
Κατάσταση ταμειακών ροών	9
Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις	10 - 28

ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Διαχειριστική Επιτροπή:	Νίκος Νικολαΐδης (Πρόεδρος από 30 Ιανουαρίου 2017) Δώρος Αντωνίου (Αντικαταστάτης Προέδρου) Ιάκωβος Παπαϊακώβου (Γραμματέας) Ιωάννα Χρίστου Παναγιώτου (Ταμίας και αντικαταστάτης Γραμματέα) Μιχάλης Σωκράτους (Μέλος από 30 Ιανουαρίου 2017) Θεόδοτος Ανθούσης (Μέλος από 30 Ιανουαρίου 2017) Ανδρέας Νεοφύτου (Μέλος) Σωκράτης Παύλου (Μέλος) Κώστας Γιάλλουρος (Μέλος) Ανδρέας Χρίστου (Πρόεδρος μέχρι 30 Ιανουαρίου 2017) Εύη Τσολάκη (Μέλος μέχρι 30 Ιανουαρίου 2017) Ανδρέας Καρεκλάς (Μέλος μέχρι 30 Ιανουαρίου 2017)
Ανεξάρτητοι Ελεγκτές:	A & C CHRISTOFI LTD Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής Λεωφ. Νίκου και Δέσποινας Παττίχη 37 Evi Court 3ος Όροφος, Γραφεία 302 - 303 3071 Λεμεσός , Κύπρος
Εγγεγραμμένη διεύθυνση:	Φραγκλίνου Ρούσβελτ 76 Κτίριο Α 3012, Λεμεσός, Κύπρος

ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Διαχειριστική Επιτροπή υποβάλλει την έκθεσή της μαζί με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Σύσταση
Το ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ (ΣΑΛΑ), (Το "Ταμειο") συστάθηκε στην Λεμεσό δυνάμει των περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού Αμαθούντας Κανονισμών (ΚΔΠ αρ. 348 του 2002), οι οποίοι εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 49 του περί «Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου» και προνοούν την έκδοση Κανονισμών οι οποίοι να διέπουν την παροχή ωφελημάτων αφυπηρέτησης σε υπαλλήλους του. Το Συμβούλιο του ΣΑΛΑ, με απόφαση του ημερομηνίας 19 Μαΐου 2010, ενέκρινε την τροποποίηση των υφιστάμενων περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού Αμαθούντας Κανονισμών (ΚΔΠ 348/2002), τους προώθησε στο Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων προκειμένου να γίνει στη συνέχεια η εγγραφή του «Ταμείου» στον Έφορο Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών όπως προνοείται από τον «περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμο του 2012» (Νόμος αρ., 208 (Ι) του 2012). Οι οικονομικές καταστάσεις του «Ταμείου» ετοιμάζονται βάσει της αρχής της «ουσίας υπεράνω νομικού τύπου» που εξυπακούει ότι κατ' ουσία το Ταμείο ενεργεί ως «ξεχωριστή νομική οντότητα», παρά το γεγονός ότι δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η νομική διαδικασία εγγραφής του και έκδοσης σχετικού πιστοποιητικού.

Την 1η Ιανουαρίου 2010 μεταφέρθηκαν στο Ταμείο όλα τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που τηρούνταν από το ΣΑΛΑ για παροχή συνταξιοδοτικών ωφελημάτων στους υπαλλήλους του, οι οποίοι μεταφέρονται ως μέλη του νέου «Ταμείου». Το «Ταμείο» λειτουργεί ως σχέδιο καθορισμένων ωφελημάτων, με σκοπό να χορηγεί συντάξεις και φιλοδωρήματα ή άλλα ωφελήματα στα μέλη του ή στις οικογένειας τους, σε περίπτωση αφυπηρέτησης ή πρόωρου τερματισμού της εργοδότησης τους.

Ανασκόπηση τρέχουσας κατάστασης, προβλεπόμενες μελλοντικές εξελίξεις και σημαντικοί κίνδυνοι
Η εξέλιξη του Ταμείου μέχρι σήμερα, τα οικονομικά του αποτελέσματα και η οικονομική του θέση, όπως παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις, θεωρούνται ικανοποιητικά.

Οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει το Ταμείο και οι ενέργειες που λαμβάνει για διαχείρισή τους, αναφέρονται στη σημείωση 3 των οικονομικών καταστάσεων.

Αποτελέσματα
Τα αποτελέσματα του Ταμείου για το έτος παρουσιάζονται στη σελίδα 7.

Μέλη
Οι μεταβολές στον αριθμό των Μελών του Ταμείου Συντάξεων κατά τη διάρκεια του έτους ήταν ως ακολούθως:

	2016	**2015**
	Μέλη	Μέλη
Την 1 Ιανουαρίου	**44**	45
Μείον:		
Μέλη που αφυπηρέτησαν	**-**	(1)
Στις 31 Δεκεμβρίου	**44**	44
Μέλη για τα οποία εισπράχθηκαν εισφορές	**44**	44
Μέλη προς τα οποία καταβλήθηκαν ωφελήματα	**-**	1

ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κίνηση στην αξία του ταμείου
Η κίνηση στην αξία του Ταμείου κατά τη διάρκεια του έτους ήταν ως εξής:

	2016	**2015**
	€	€
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	**5,042,171**	4,868,594
Μεταφορές από άλλα ταμεία	**-**	12,053
Εισφορές για το έτος για το έτος	**243,235**	195,877
Πλεόνασμα για το έτος	**136,410**	58,493
Πληρωμές ή πληρωτέα σε μέλη που αποχώρησαν	**(35,232)**	(92,846)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	**5,386,584**	5,042,171

Διαχειριστική Επιτροπή
Τα μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής στις 31 Δεκεμβρίου 2016 και κατά την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης παρουσιάζονται στη σελίδα 1. Όλοι τους ήταν μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής καθ' όλη τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Σύμφωνα με το Καταστατικό του Ταμείου, όλα τα υφιστάμενα μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής διατηρούν το αξίωμά τους.

Δεν υπήρξαν οποιεσδήποτε σημαντικές μεταβολές στη σύνθεση, την κατανομή αρμοδιοτήτων των μελών της Διαχειριστικής Επιτροπής. Οι όροι εντολής, ευθύνες και αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Επιτροπής είναι όπως καθορίζονται στο εγχειρίδιο και στον οδικό χάρτη και τις Οδηγίες Λειτουργίας της Διαχειριστικής Επιτροπής του Ταμείου.

Γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς
Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς που να έχουν σχέση με την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων (σημείωση 13).

Ανεξάρτητοι Ελεγκτές
Οι Ανεξάρτητοι Ελεγκτές, A & C CHRISTOFI LTD, έχουν εκδηλώσει επιθυμία να εξακολουθήσουν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους και ψήφισμα που να προτείνει τον επαναδιορισμό τους και να εξουσιοδοτεί την Διαχειριστική Επιτροπή να καθορίσει την αμοιβή τους θα κατατεθεί στην Ετήσια Γενική Συνέλευση.

Με εντολή της Διαχειριστικής Επιτροπής,

Ιάκωβος Παπακώβου
Γραμματέας

Λεμεσός, 25 Οκτωβρίου 2017

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή

Προς τα Μέλη του ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

Έκθεση επί του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις του ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ (το 'Ταμείο'), οι οποίες παρουσιάζονται στις σελίδες 7 μέχρι 28 και αποτελούνται από την κατάσταση καθαρών στοιχείων ενεργητικού στις 31 Δεκεμβρίου 2016, τις καταστάσεις μεταβολών στα καθαρά στοιχεία ενεργητικού και ταμειακών ροών του έτους που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα του ποσού και της διάταξης των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ταμείου στις 31 Δεκεμβρίου 2016 και των χρηματοοικονομικών συναλλαγών του Ταμείου και των ταμειακών ροών του για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις των Κανονισμών του Ταμείου και του περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμου του 2012.

Βάση Γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα, περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνη των Ελεγκτών για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από το Ταμείο σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών που εκδίδεται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ), και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Άλλες Πληροφορίες

Η Διαχειριστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην έκθεση διαχειριστικής επιτροπής, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελεγκτή επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφέρουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σχετικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες, έτσι ώστε να αξιολογήσουμε, κατά πόσο αυτές δεν συνάδουν ουσιωδώς με τις οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε πραγματοποιήσει, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα επί αυτού.

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή (συνέχεια)

Προς τα Μέλη του ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

Ευθύνη της Διαχειριστικής Επιτροπής για τις οικονομικές καταστάσεις

Η Διαχειριστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις των Κανονισμών του Ταμείου και του περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμου του 2012, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η Διαχειριστική Επιτροπή καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, η Διαχειριστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη να αξιολογήσει την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, γνωστοποιώντας όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, θέματα που σχετίζονται με τη συνέχιση της δραστηριότητας του Ταμείου και την υιοθέτηση της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός εάν η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου προτίθεται, είτε να θέσει το Ταμείο σε εκκαθάριση ή να παύσει τις δραστηριότητες, ή όταν δεν έχει ρεαλιστικές εναλλακτικές επιλογές από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Η Διαχειριστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς του Ταμείου.

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή, η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν, είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόταν, ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λήφθηκαν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις οικονομικές καταστάσεις που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθ' ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

A & C CHRISTOFI LTD
CHARTERED ACCOUNTANTS
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή (συνέχεια)

Προς τα Μέλη του ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων (συνέχεια)

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου του Ταμείου.
- Αξιολογούμε την καταλληλόλητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διαχειριστική Επιτροπή.
- Συμπεραίνουμε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη Διαχειριστική Επιτροπή της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, κατά πόσον υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα που να σχετίζεται με γεγονότα ή συνθήκες που να υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, που ενδέχεται να φανερώσει σημαντική αμφιβολία ως προς την ικανότητα του Ταμείου να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Εάν συμπεράνουμε, ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση μας να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις, ή εάν τέτοιες γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να τροποποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματα μας βασίζονται στα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα το Ταμείο να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη Διαχειριστική Επιτροπή θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Άλλο Θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για τα μέλη του Ταμείου ως σώμα και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 69 του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Χριστοφής Χριστοφή
Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της
A & C CHRISTOFI LTD
Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής

Λεμεσός, 25 Οκτωβρίου 2017

ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΚΑΘΑΡΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
31 Δεκεμβρίου 2016

	Σημ.	2016 €	2015 €
Καθαρό κέρδος από εμπορία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	7	**1,401**	51,868
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) εύλογης αξίας σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	9	**26,861**	(63,788)
Τραπεζικοί τόκοι		**41,918**	59,218
Τόκοι από ομόλογα		**51,219**	52,744
Μερίσματα		**4,319**	3,712
Κέρδη από αναστροφή απομείωσης των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	7	**64,500**	-
Άλλα έσοδα		**1,190**	113
Σύνολο εσόδων		**191,408**	103,867
Έξοδα			
Έξοδα διαχείρισης χαρτοφυλακίου		**21,701**	10,908
Ελεγκτικά δικαιώματα		**2,653**	2,000
Διάφορα έξοδα		**4,242**	3,387
Σύνολο λειτουργικών εξόδων		**28,596**	16,295
Πλεόνασμα πριν τη φορολογία		**162,812**	87,572
Φορολογία	5	**(26,402)**	(29,079)
Πλεόνασμα για το έτος		**136,410**	58,493
Λοιπά συνολικά έσοδα		**-**	-
Συνολικά έσοδα για το έτος		**136,410**	58,493

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΑ ΚΑΘΑΡΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΓΙΑ ΩΦΕΛΗΜΑΤΑ
31 Δεκεμβρίου 2016

	2016 €	2015 €
Συνεισφορές		
Από εργοδότη	**178,222**	130,092
Από μέλη	**65,013**	65,785
	243,235	195,877
Μεταφορές από άλλα ταμεία	**-**	12,053
Ωφελήματα που πληρώθηκαν ή είναι πληρωτέα σε μέλη που αποχώρησαν	**(35,232)**	(92,846)
	208,003	115,084
Πλεόνασμα για το έτος	**136,410**	58,493
Μεταβολή στα καθαρά στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα για ωφελήματα	**344,413**	173,577

Οι σημειώσεις στις σελίδες 10 μέχρι 28 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΘΑΡΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
31 Δεκεμβρίου 2016

	Σημ.	2016 €	2015 €
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού			
Επενδύσεις που κατέχονται μέχρι τη λήξη	7	**1,288,734**	736,729
Σύνολο μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού		**1,288,734**	736,729
Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού			
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	10	**776,055**	781,236
Εισπρακτέα ποσά	8	**1,611,411**	1,643,310
Επενδύσεις που κατέχονται μέχρι τη λήξη	7	**103,219**	548,787
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	9	**1,622,708**	1,345,511
Σύνολο κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού		**4,113,393**	4,318,844
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού		**5,402,127**	5,055,573
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Άλλοι πιστωτές	11	**15,543**	13,402
Καθαρά στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα για ωφελήματα		**5,386,584**	5,042,171
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΜΕΛΩΝ			
Ειδικός Λογαριασμός	12	**5,386,584**	5,042,171
		5,386,584	5,042,171

Στις 25 Οκτωβρίου 2017 η Διαχειριστική Επιτροπή του ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ ενέκρινε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις για έκδοση.

Νίκος Νικολαΐδης
Πρόεδρος

Ιάκωβος Παπαϊακώβου
Γραμματέας

Ιωάννα Χριστου Παναγιώτου
Ταμίας

Οι σημειώσεις στις σελίδες 10 μέχρι 28 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ
31 Δεκεμβρίου 2016

	Σημ.	2016 €	2015 €
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
Πλεόνασμα για το έτος		**162,812**	87,572
Αναπροσαρμογές για:			
Κέρδος που προκύπτει από μεταβολές στην εύλογη αξία που οφείλεται σε μεταβολές τιμών	7	**(1,401)**	(51,868)
(Κέρδη)/ζημιές εύλογων αξιών σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	9	**(26,861)**	63,788
Κέρδη από αναστροφή απομείωσης των επενδύσεων που κατέχονται μέχρι τη λήξη	7	**(64,500)**	-
		70,050	99,492
Μεταβολές στο κεφάλαιο κινήσεως:			
Μείωση στα εισπρακτέα ποσά		**31,899**	368,978
Αύξηση στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		**(250,336)**	(461,278)
Αύξηση στους άλλους πιστωτές		**2,141**	2,307
Μετρητά (για)/που προήλθαν από εργασίες		**(146,246)**	9,499
Φορολογία που πληρώθηκε		**(26,402)**	(29,079)
Συνεισφορές που εισπράχθηκαν		**243,235**	207,930
Πληρωμές σε μέλη που αποχώρησαν		**(35,232)**	(92,846)
Καθαρά μετρητά που προήλθαν από εργασίες		**35,355**	95,504
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
Πληρωμή για αγορά επενδύσεων που κατέχονται μέχρι τη λήξη	7	**(590,774)**	(783,496)
Είσπραξη από πώληση επενδύσεων που κατέχονται μέχρι τη λήξη	7	**550,238**	916,715
Καθαρά μετρητά (για)/που προήλθαν από επενδυτικές δραστηριότητες		**(40,536)**	133,219
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		-	-
Καθαρή (μείωση)/αύξηση σε μετρητά και αντίστοιχα μετρητών		**(5,181)**	228,723
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στην αρχή του έτους		**781,236**	552,513
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στο τέλος του έτους	10	**776,055**	781,236

Οι σημειώσεις στις σελίδες 10 μέχρι 28 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
31 Δεκεμβρίου 2016

1. Γενικά

1.1. Σύσταση

Το ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ (ΣΑΛΑ), (Το "Ταμειο") συστάθηκε στην Λεμεσό δυνάμει των περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού Αμαθούντας Κανονισμών (ΚΔΠ αρ. 348 του 2002), οι οποίοι εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 49 του περί «Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου» και προνοούν την έκδοση Κανονισμών οι οποίοι να διέπουν την παροχή ωφελημάτων αφυπηρέτησης σε υπαλλήλους του. Το Συμβούλιο του ΣΑΛΑ, με απόφαση του ημερομηνίας 19 Μαΐου 2010, ενέκρινε την τροποποίηση των υφιστάμενων περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού Αμαθούντας Κανονισμών (ΚΔΠ 348/2002), τους προώθησε στο Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων προκειμένου να γίνει στη συνέχεια η εγγραφή του «Ταμείου» στον Έφορο Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών όπως προνοείται από τον «περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμο του 2012» (Νόμος αρ., 208 (Ι) του 2012). Οι οικονομικές καταστάσεις του «Ταμείου» ετοιμάζονται βάσει της αρχής της «ουσίας υπεράνω νομικού τύπου» που εξυπακούει ότι κατ' ουσία το Ταμείο ενεργεί ως «ξεχωριστή νομική οντότητα», παρά το γεγονός ότι δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η νομική διαδικασία εγγραφής του και έκδοσης σχετικού πιστοποιητικού.

Την 1η Ιανουαρίου 2010 μεταφέρθηκαν στο Ταμείο όλα τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που τηρούνταν από το ΣΑΛΑ για παροχή συνταξιοδοτικών ωφελημάτων στους υπαλλήλους του, οι οποίοι μεταφέρονται ως μέλη του νέου «Ταμείου». Το «Ταμείο» λειτουργεί ως σχέδιο καθορισμένων ωφελημάτων, με σκοπό να χορηγεί συντάξεις και φιλοδωρήματα ή άλλα ωφελήματα στα μέλη του ή στις οικογένειας τους, σε περίπτωση αφυπηρέτησης ή πρόωρου τερματισμού της εργοδότησης τους. Η εγγεγραμμένη διεύθυνση του είναι στην Φραγκλίνου Ρούσβελτ 76, Κτίριο Α, 3012, Λεμεσός, Κύπρος.

1.2. Μέλη

Με ισχύ από 1ην Ιανουαρίου 2012 με αλλαγή της νομοθεσίας, το Ταμείο δεν αποδέχεται την εισδοχή νέων μελών που έχουν προληφθεί μετά την ημερομηνία αυτή. Πριν την ημερομηνία αυτή, κάθε υπάλληλος του ΣΑΛΑ που κατείχε συντάξιμη θέση και που είχε συμπληρώσει το 18ον έτος της ηλικίας του, δικαιόταν να εγγραφεί ως μέλος του Ταμείου, ως επίσης και εργοδοτούμενοι με συμβάσεις εργασιάς αορίστου χρόνου. Μέλος παύει να έχει την ιδιότητα αυτή και διαγράφεται από το μητρώο από την ημέρα που τερματίζεται η υπηρεσία του με τον εργοδότη για οποιοδήποτε λόγο.

1.3. Διαχειριστική Επιτροπή

Η Διαχειριστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την τήρηση των πρακτικών για τις συνεδριάσεις, την τήρηση μητρώου μελών, την τήρηση των λογιστικών βιβλίων και την επενδυτική πολιτική του Ταμείου.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
31 Δεκεμβρίου 2016

1. Γενικά (συνέχεια)

1.4. Συνεισφορές

Συνεισφορές στο Ταμείο γίνονται τόσο από τον Εργοδότη όσο και από τους υπαλλήλους. Οι συνεισφορές του εργοδότη στο Ταμείο καθορίζονται στο 10% των «συντάξιμων απολαβών» των υπαλλήλων σε μηνιαία βάση (δηλαδή τον βασικό μισθό συν τιμαριθμικό επίδομα, εκτός του 13ου μισθού η οποιονδήποτε άλλων επιδομάτων ή απολαβών), με αναλογική αυξομείωση τους για κάλυψη των ελλειμμάτων ή πλεονασμάτων που θα πιστοποιούνται από αναλογιστική εκτίμηση, για περίοδο που δεν θα υπερβαίνει το μέσο όρο υπηρεσίας των υπαλλήλων.

Οι αναλογιστές λαμβάνοντας υπόψη την πιθανότητα μείωσης των μελλοντικών καταθετικών επιτοκίων και συνεπώς της απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων, εκτίμησαν ότι το Ταμείο θα έχει αυξημένο κόστος υπηρεσίας και αναλογιστική υποχρέωση και εισηγήθηκαν όπως το Ταμείο εισφέρει 15,8% επί των μισθών για κάλυψη των μελλοντικών υποχρεώσεων του Ταμείου.

Στις 22 Ιουνίου 2016 η Ολομέλεια του Συμβουλίου αποφάσισε και ενέκρινε όπως το αναλογιστικό έλλειμμα αποπληρωθεί με τροποποίηση του Ετήσιου Κανονικού Ποσοστού Εισφοράς του Συμβουλίου και εισφέρει 15,8% επί των μικτών μισθών του προσωπικού (περιλαμβάνομένων και των υπαλλήλων αορίστου χρόνου εργασίας), αρχίζοντας από τη 1η Μαΐου 2016.

Οι περιοδικές εισφορές των υπαλλήλων, με βάση το Νόμο αρ., 216 (Ι) του 2012 καθορίζεται σε ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό ίσο με 2% επί των εκάστοτε μηνιαίων συντάξιμων απολαβών του και ποσοστό ίσο με 3% επί του μισθού του υπαλλήλου για σκοπούς διασφάλισης της βιωσιμότητας του Ταμείου.

1.5. Ωφελήματα αφυπηρέτησης πληρωτέα

Από 1ην Ιανουαρίου 2013 με τροποποίηση του Νόμου αρ., 216 (Ι) του 2012 , η ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης υπαλλήλου, μη περιλαμβανομένων των ιατρικών λειτουργών, ο οποίος συμπληρώνει την ηλικία των εξήντα τριών (63) ετών κατά ή μετά την 1ην Ιανουαρίου του 2016 είναι η ηλικία των εξήντα πέντε (65) ετών. Νοείται περαιτέρω ότι η ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης υπαλλήλου ο οποίος συμπληρώνει την ηλικία των εξήντα τριών (63) ετών μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2013 και της 31ης Δεκεμβρίου 2013, και των δύο ημερομηνιών συμπεριλαμβανομένων, είναι η ηλικία των εξήντα τριών (63) ετών και έξι (6) μηνών, η ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης υπαλλήλου ο οποίος συμπληρώνει την ηλικία των εξήντα τριών (63) ετών μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2014 και της 31ης Δεκεμβρίου 2014, και των δύο ημερομηνιών συμπεριλαμβανομένων, είναι η ηλικία των εξήντα τεσσάρων (64) ετών και η ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης υπαλλήλου ο οποίος συμπληρώνει την ηλικία των εξήντα τριών (63) ετών μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2015 και της 31ης Δεκεμβρίου του 2015, και των δύο ημερομηνιών συμπεριλαμβανομένων, είναι η ηλικία των εξήντα τεσσάρων (64) ετών και έξι (6) μηνών.

Για την υπηρεσία του υπαλλήλου πριν από την 1ην Ιανουαρίου 2013 η ετήσια σύνταξη υπολογίζεται με βάση συντελεστή ενός οκτακοσιοστού (1/800) των ετήσιων συντάξιμων απολαβών του κατά την ημερομηνία αφυπηρέτησής του, για κάθε συμπληρωμένο μήνα της συντάξιμης υπηρεσίας του και το εφάπαξ είναι ποσό ίσο με την ετήσια σύνταξη πολλαπλασιαζόμενη επί δεκατέσσερα (14) και διαιρούμενου του ποσού που προκύπτει διά τρία (3). Για την υπηρεσία από την 1ην Ιανουαρίου 2013 και μετά η ετήσια σύνταξη του υπαλλήλου υπολογίζεται με βάση συντελεστή ενός οκτακοσιοστού (1/800) του μέσου όρου των ακαθάριστων συντάξιμων απολαβών του συνόλου των μηνών συντάξιμης υπηρεσίας του, μέχρι την ημερομηνία αφυπηρέτησής του, αναπροσαρμοσμένων με την αξία της εκάστοτε ισχύουσας ασφαλιστικής μονάδας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για κάθε συμπληρωμένο μήνα συντάξιμης υπηρεσίας του και το εφάπαξ είναι ποσό ίσο με την ετήσια σύνταξη πολλαπλασιαζόμενη επί δεκατέσσερα (14) και διαιρούμενου του ποσού που προκύπτει διά τρία (3).

Με τροποποίηση του Νόμου αρ.,183 (Ι) του 2015, δικαίωμα υποβολής αίτησης για οικιοθελή πρόωρη αφυπηρέτηση έχει υπάλληλος με συντάξιμη υπηρεσία όχι λιγότερη των 5 ετών και νοουμένου ότι ο διορισμός του σε συντάξιμη θέση έχει επικυρωθεί. Το εφάπαξ το όποιο κερδήθηκε για την υπηρεσία του υπαλλήλου μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 2012 καταβάλλεται αμέσως κατά την ημερομηνία αφυπηρέτησης αυτού, η σύνταξη η οποία κερδήθηκε για την υπηρεσία του μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 2012, αρχίζει να καταβάλλεται σε αυτόν σύμφωνα με την ηλικία έναρξης καταβολής σύνταξης. Η ηλικία καταβολής του εφάπαξ ποσού και η ηλικία έναρξης καταβολής σύνταξης για την υπηρεσία του υπαλλήλου από την 1ην Ιανουαρίου 2013 είναι προβλεπομένη ανάλογα με τον οικείον νόμο ή

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
31 Δεκεμβρίου 2016

1. Γενικά (συνέχεια)
Κανονισμούς. Για τη υπηρεσία από 1η Ιανουαρίου 2013, και μετά το εφάπαξ και η σύνταξη μειώνονται ανάλογα με τους παρόντες Νόμους.

Σε περίπτωση υπαλλήλου ο οποίος δεν έχει το δικαίωμα σε καταβολή σύνταξης και εφάπαξ ποσού αλλά μόνο φιλοδωρήματος αυτό καταβάλλεται εξ' ολοκλήρου κατά την ημερομηνία αφυπηρέτησης ή παραίτησης του.

Ισχύουν ειδικές πρόνοιες για τον υπολογισμό και τρόπο καταβολής των ωφελημάτων αφυπηρέτησης λόγω ασθενείας, για ανάληψη δημόσιου λειτουργήματος, εργοδότηση στην Κυβέρνηση ή ευρύτερο ημιδημόσιο τομέα. Συνεχίζεται η παροχή σύνταξης σε χήρες και τέκνα αποθανόντων συνταξιούχων μελών (προσαρμοσμένη σύμφωνο με τις λεπτομερείς πρόνοιες των Κανονισμών), ενώ σε μέλη του Ταμείου εργοδοτούμενους του ΣΑΛΑ με εργασία αορίστου χρόνου που δεν κατέχουν συντάξιμη θέση, καταβάλλεται κατά την αφυπηρέτηση (ή αποχώρηση ή θάνατο στην υπηρεσία) φιλοδώρημα ίσο με 1/12 του τελευταίου ετήσιου μισθού επί τα συμπληρωμένα έτη συνεχούς υπηρεσίας. Οι καταβαλλόμενες συντάξεις μειώνονται αναλογικά κατά το ποσό της συμπληρωματικής παροχής που καταβάλλεται από τη Κυβέρνηση δυνάμει του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, αναφορικά με τις ασφαλιστέες αποδοχές πάνω στις οποίες καταβλήθηκαν εισφορές από τις 6/10/1980, ενώ αναπροσαρμόζονται με τις εκάστοτε τιμαριθμικές αλλαγές και γενικές αυξήσεις που παραχωρούνται από την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

1.6. Κατανομή πλεονάσματος

Το Ταμείο τηρεί «Ειδικό Λογαριασμό» για να μεταφέρονται σε αυτόν όλα τα έσοδα, περιλαμβανομένων των περιοδικών εισφορών του «Συμβουλίου» (ΣΑΛΑ) και των μελών του, των μερισμάτων, των τόκων και γενικά των εσόδων επένδυσης ή της διαχείριση των κεφαλαίων του Ταμείου. Καταβάλλονται δε από αυτόν, όλα τα σχετικά έξοδα, περιλαμβανομένης της καταβολής ωφελημάτων αφυπηρέτησης και επιστρεπτέων εισφορών με τόκους.

1.7. Φορολογία

Το Ταμείο δεν υπόκειται σε φορολογία σύμφωνα με τον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο. Έσοδα από τόκους, μερίσματα και ενοίκια υπόκεινται σε έκτακτη αμυντική εισφορά.

1.8. Επενδυτική πολιτική Ταμείου

Η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου υιοθέτησε και εφάρμοσε επενδυτική πολιτική σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί την «Ίδρυση, Εγγραφή, Λειτουργία και Εποπτεία Των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Καθώς Και Για Συναφή Θέματα» (Νόμος αρ., 208 (Ι) του 2012).

Στο πλαίσιο αυτό προβαίνει σε επενδύσεις σταθερών αποδόσεων, όπως καταθέσεις σε τράπεζες ή συναφών αξιών (π.χ. χρεόγραφα, κρατικά ομόλογα κλπ.), σε επενδύσεις εισηγμένων εταιρειών σε αναγνωρισμένα χρηματιστήρια.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΑΛΑ με απόφαση του ανέθεσε τη διακριτική διαχείριση του χαρτοφυλακίου επενδύσεων για λογαριασμό και όφελος του Ταμείου στις εταιρείες The Cyprus Investment and Securities Corporation Ltd (CISCO) και στη Laiki Financial Services Ltd (LFS). Στις 11 Δεκεμβρίου 2015 τα χαρτοφυλάκια των δύο εταιρειών ενοποιήθηκαν μετά την απορρόφηση της LFS από την CISCO και τον τερματισμό της σύμβασης με την LFS.

1.9. Μεταγραφή μελών

Στις περιπτώσεις όπου στον οικείο νόμο ή κανονισμούς προβλέπεται η καταβολή εφάπαξ ποσού για σκοπούς μεταφοράς συνταξιοδοτικών ωφελημάτων από την Κυβέρνηση σε οργανισμό του ευρύτερου δημόσιου τομέα και αντίστροφα ή η καταβολή εφάπαξ ποσού για μεταφορά συνταξιοδοτικών ωφελημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αυτά υπολογίζονται αθροιστικά, ως ακολούθως: (α) Για υπηρεσία πριν από την 1ην Ιανουαρίου 2013, με βάση τις μηνιαίες συντάξιμες απολαβές του υπαλλήλου κατά την ημερομηνία αφυπηρέτησης ή παραίτησής του και (β) για υπηρεσία από την 1ην Ιανουαρίου 2013 και μετά, με βάση το μέσο όρο των ακαθάριστων συντάξιμων απολαβών του συνόλου των μηνών συντάξιμης υπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την ημερομηνία αφυπηρέτησής του, αναπροσαρμοσμένων με την αξία της εκάστοτε ισχύουσας ασφαλιστικής μονάδας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για κάθε συμπληρωμένο μήνα συντάξιμης υπηρεσίας του.

2. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές

Οι κυριότερες λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν στην ετοιμασία αυτών των οικονομικών καταστάσεων αναφέρονται πιο κάτω. Αυτές οι πολιτικές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια για όλα τα έτη που παρουσιάζονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.

Βάση ετοιμασίας

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Επιπρόσθετα, οι οικονομικές καταστάσεις συνάδουν με τις πρόνοιες του καταστατικού του Ταμείου οι περί «Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού Αμαθούντας Κανονισμών του 2002» (ΚΔΠ 348 του 2002) και του περί Νόμου που προβλέπει για την «Ίδρυση, Εγγραφή, Λειτουργία και Εποπτεία Των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Καθώς Και Για Συναφή Θέματα» (Νόμος αρ.,208 (Ι) του 2012) όπως τροποποιήθηκε μετέπειτα. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως έχει τροποποιηθεί με την εκτίμηση σε εύλογη αξία και των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διαχειριστική Επιτροπή στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών του Ταμείου. Επίσης, απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά έτους. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διαχειριστικής Επιτροπής του Ταμείου σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς.

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΑ

Κατά το τρέχον έτος, το Ταμείο υιοθέτησε όλα τα νέα και αναθεωρημένα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) τα οποία σχετίζονται με τις εργασίες του και είναι εφαρμόσιμα για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την 1 Ιανουαρίου 2016. Η υιοθέτηση αυτή δεν είχε επιφέρει σημαντικές μεταβολές στις λογιστικές πολιτικές του Ταμείου.

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων είχαν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων πρότυπα και Διερμηνείες που δεν είχαν τεθεί ακόμη σε εφαρμογή. Μερικά από αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλα ακόμη. Η Διαχειριστική Επιτροπή αναμένει ότι η υιοθέτηση αυτών των προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς σε μελλοντικές περιόδους δεν θα έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου.

2. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα του Ταμείου αναγνωρίζονται ως εξής:

- **Έσοδα από επενδύσεις σε χρηματιστηριακές αξίες**

  Μερίσματα από επενδύσεις σε χρηματιστηριακές αξίες αναγνωρίζονται όταν αποδειχθεί το δικαίωμα του Ταμείου να εισπράξει. Φόροι που έχουν παρακρατηθεί μεταφέρονται στα αποτελέσματα. Οι τόκοι εισπρακτέοι από επενδύσεις σε χρηματιστηριακές αξίες αναγνωρίζονται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων.

  Κέρδη ή ζημιές από την εκποίηση επενδύσεων σε χρεόγραφα αντιπροσωπεύουν τη διαφορά μεταξύ των καθαρών εισπράξεων και της λογιστικής αξίας των επενδύσεων που εκποιούνται και μεταφέρονται στα αποτελέσματα.

  Η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας των επενδύσεων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2016 και της μέσης τιμής κόστους αντιπροσωπεύει μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή μη πραγματοποιηθείσες ζημιές και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα στην περίοδο που αυτή προκύπτει.

- **Πιστωτικοί τόκοι**

  Πιστωτικοί τόκοι αναγνωρίζονται κατ' αναλογία χρόνου χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

- **Πιστωτικά μερίσματα**

  Τα μερίσματα αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιηθεί το δικαίωμα είσπραξής τους.

Μετατροπή ξένου νομίσματος

(1) **Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης**
Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου αποτιμούνται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο λειτουργεί το Ταμείο ('το νόμισμα λειτουργίας'). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), το οποίο είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης του Ταμείου.

(2) **Συναλλαγές και υπόλοιπα**
Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν την ημερομηνία της συναλλαγής . Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει στο τέλος του έτους χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που είναι σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή μη χρηματικών στοιχείων όπως μετοχικοί τίτλοι που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καταχωρούνται ως μέρος του κέρδους ή της ζημιάς εύλογης αξίας.

Φορολογία

Το Ταμείο δεν υπόκειται σε φορολογία σύμφωνα με τον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο. Έσοδα από τόκους και μερίσματα υπόκεινται σε έκτακτη αμυντική εισφορά.

2. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά μέσα

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στην κατάσταση καθαρών στοιχείων ενεργητικού του Ταμείου, από τη στιγμή που το Ταμείο καθίσταται ένα μέρος εκ των συμβαλλόμενων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

(1) Ταξινόμηση

Το Ταμείο ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του σε μετοχές και ομόλογα στις ακόλουθες κατηγορίες: χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, δάνεια και εισπρακτέα, επενδύσεις που κατέχονται μέχρι τη λήξη και χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση. Η ταξινόμηση των επενδύσεων εξαρτάται από το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού. Η Διαχειριστική Επιτροπή αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού κατά την αρχική αναγνώριση.

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

  Στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται όλες οι επενδύσεις εκτός από τις επενδύσεις που κατέχονται μέχρι τη λήξη.

- Δάνεια και εισπρακτέα

  Τα δάνεια και εισπρακτέα είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προσδιορίσιμες πληρωμές που δεν είναι εισηγμένα σε ενεργή αγορά και για τα οποία δεν υπάρχει πρόθεση για εμπορία του εισπρακτέου. Τα δάνεια και εισπρακτέα του Ταμείου αποτελούνται από εμπορικά και άλλα εισπρακτέα και ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην κατάσταση καθαρών στοιχείων ενεργητικού.

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού κατεχόμενα μέχρι τη λήξη

  Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται μέχρι τη λήξη είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προσδιορίσιμες πληρωμές και με σταθερή λήξη, τα οποία η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου έχει τη θετική πρόθεση και δυνατότητα να κρατήσει μέχρι τη λήξη τους, που δεν πληρούν τον ορισμό των δανείων και εισπρακτέων.

(2) Αναγνώριση και αποτίμηση

Αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με βάση συμβόλαιο κανονικής παράδοσης αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, που είναι η ημερομηνία κατά την οποία το Ταμείο δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο ενεργητικού. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία, πλέον το κόστος συναλλαγής για όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν παρουσιάζονται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία και τα έξοδα συναλλαγών χρεώνονται στα αποτελέσματα. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διαγράφονται όταν το δικαίωμα να εισπραχθούν χρηματικές ροές από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού έχει λήξει ή έχει μεταφερθεί και το Ταμείο έχει ουσιαστικά μεταφέρει όλα τα ρίσκα και οφέλη ιδιοκτησίας. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται μέχρι τη λήξη παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (συνέχεια)

Κέρδη ή ζημιές που προέρχονται από μεταβολές στην εύλογη αξία της κατηγορίας 'χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμούνται σε εύλογη μέσω των αποτελεσμάτων' παρουσιάζονται στα αποτελέσματα στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν. Μερίσματα που εισπράττονται από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν αποδειχθεί το δικαίωμα του Ταμείου να εισπράξει.

Η εύλογη αξία των επενδύσεων που διαπραγματεύονται σε μια ενεργή αγορά βασίζεται στη χρηματιστηριακή τιμή πλειοδότησης. Εάν η αγορά για ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού δεν είναι ενεργή όπως επίσης και για μη εισηγμένες μετοχές, το Ταμείο προσδιορίζει την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Οι μέθοδοι αποτίμησης περιλαμβάνουν τη χρήση πρόσφατων συναλλαγών που έγιναν σε καθαρά εμπορική βάση, αναφορά σε παρόμοιους τίτλους και μεθόδους προεξοφλημένων ταμειακών ροών κάνοντας μέγιστη χρήση δεδομένων της αγοράς και ελάχιστη χρήση εσωτερικών δεδομένων του Ταμείου. Για μετοχές όπου η εύλογη αξία δεν μπορεί να υπολογιστεί με αξιοπιστία, αναγνωρίζονται σε κόστος μείον οποιαδήποτε απομείωση στην αξία.

Το Ταμείο αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς κατά πόσον υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία ότι ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, έχει υποστεί απομείωση στην αξία. Στην περίπτωση μετοχικών τίτλων που ταξινομήθηκαν ως διαθέσιμοι προς πώληση, μια σημαντική ή παρατεταμένη μείωση στην εύλογη αξία της μετοχής κάτω από το κόστος της λαμβάνεται υπόψη ως ένδειξη πιθανής απομείωσης στην αξία. Αν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις για χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση η συσσωρευμένη ζημιά η οποία προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους απόκτησης και της παρούσας εύλογης αξίας, μείον ζημιές απομείωσης του στοιχείου ενεργητικού που προηγουμένως αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα, μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών, τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών αποτελούνται από μετρητά στην τράπεζα.

Διαγραφή χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού διαγράφεται όταν:

- εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του στοιχείου ενεργητικού ή
- το Ταμείο διατηρεί τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού στοιχείου, αλλά ανέλαβε συμβατική υποχρέωση για την πλήρη καταβολή των ταμειακών ροών σε τρίτο μέρος ή
- το Ταμείο έχει μεταβιβάσει τα συμβατικά δικαιώματά του επί των ταμειακών ροών του στοιχείου ενεργητικού ή είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του στοιχείου ενεργητικού ή (β) δεν έχει ούτε μεταβιβάσει ούτε διατηρήσει ουσιαστικά όλους τους κίνδυνους και τα οφέλη της κυριότητας του στοιχείου ενεργητικού, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του στοιχείου.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν εξοφλείται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από άλλη από τον ίδιο δανειστή με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται ουσιαστικά, τέτοια ανταλλαγή ή τροποποίηση χειρίζεται ως διαγραφή της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση νέας υποχρέωσης και η διαφορά στα σχετικά ποσά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση καθαρών στοιχείων ενεργητικού, όταν υπάρχει επί του παρόντος νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού των ποσών που αναγνωρίστηκαν και υπάρχει η πρόθεση είτε διακανονισμού του καθαρού υπολοίπου, είτε είσπραξης του ποσού της απαίτησης με ταυτόχρονη εξόφληση της υποχρέωσης. Αυτό δεν συμβαίνει κατά κανόνα με κύριες συμφωνίες συμψηφισμού, και τα σχετικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού παρουσιάζονται συνολικά στην κατάσταση καθαρών στοιχείων ενεργητικού.

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν το Ταμείο έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση που προκύπτει από προηγούμενα γεγονότα, είναι πιθανό να υπάρξει ροή στοιχείων ενεργητικού για εξόφληση αυτής της υποχρέωσης, και το ποσό της υποχρέωσης μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα. Όταν το Ταμείο αναμένει η πρόβλεψη να αποπληρωθεί, για παράδειγμα με βάση ένα ασφαλιστικό συμβόλαιο, η αποπληρωμή αναγνωρίζεται ως ξεχωριστό στοιχείο ενεργητικού μόνο όταν η αποπληρωμή είναι σχεδόν βεβαία.

Συγκριτικά ποσά

Όπου χρειάζεται τα συγκριτικά ποσά αναπροσαρμόζονται για να συνάδουν με τις μεταβολές στην παρουσίαση του τρέχοντος έτους.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου
Το Ταμείο εκτίθεται σε κίνδυνο τιμής αγοράς, κίνδυνο επιτοκίου, πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας, άλλους κινδύνους τιμών αγοράς, λειτουργικό κίνδυνο, νομικό κίνδυνο, κίνδυνο από την κυριότητα μετοχικών τίτλων, κίνδυνο διαχείρισης κεφαλαίου και άλλους κινδύνους που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά μέσα που κατέχει. Η πολιτική που εφαρμόζει το Ταμείο στη διαχείριση των κινδύνων, ώστε να τους ελέγχει, εξηγείται πιο κάτω:

3.1 Κίνδυνος τιμής αγοράς
Ο κίνδυνος τιμής αγοράς είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να διακυμαίνεται εξαιτίας μεταβολών στις τιμές της αγοράς. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων του Ταμείου υπόκεινται σε κίνδυνο τιμής αγοράς λόγω αβεβαιότητας ως προς τις μελλοντικές τιμές των επενδύσεων. Το Ταμείο διαχειρίζεται τον κίνδυνο της τιμής αγοράς μέσω διασποράς του χαρτοφυλακίου επενδύσεων.

Ανάλυση ευαισθησίας
Η αύξηση της τιμής των επενδύσεων κατά 5% στις 31 Δεκεμβρίου 2016 θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση στα ίδια κεφάλαια κατά €81,135 και στα αποτελέσματα κατά €81,135. Σε περίπτωση μείωσης 5% θα προκύψει η ίδια αλλά αντίθετη επίδραση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα.

3.2 Κίνδυνος επιτοκίου
Ο κίνδυνος επιτοκίου, είναι ο κίνδυνος όπου η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων διακυμαίνεται εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Το Ταμείο εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου αναφορικά με τα εισπρακτέα τοκοφόρα στοιχεία ενεργητικού του. Τα εισπρακτέα ποσά με κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτουν το Ταμείο σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές. Τα εισπρακτέα ποσά με σταθερά επιτόκια εκθέτουν το Ταμείο σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά την εύλογη αξία. Η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στα επιτόκια σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

Κατά την ημερομηνία παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων, η ανάλυση των τοκοφόρων χρηματοοικονομικών μέσων σε σχέση με τα επιτόκια ήταν:

	2016 €	2015 €
Χρηματοοικονομικά μέσα σταθερού επιτοκίου		
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	**3,422,155**	3,608,762
Χρηματοοικονομικά μέσα κυμαινόμενου επιτοκίου		
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	**65,000**	65,000
	3,487,155	3,673,762

Ανάλυση ευαισθησίας
Η αύξηση των επιτοκίων κατά 100 βασικές μονάδες στις 31 Δεκεμβρίου 2016 θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση/(μείωση) στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα όπως παρουσιάζεται πιο κάτω. Ο υπολογισμός αυτός προϋποθέτει ότι άλλοι παράγοντες και συγκεκριμένα οι τιμές συναλλάγματος παραμένουν σταθεροί. Σε περίπτωση μείωσης των επιτοκίων κατά 100 βασικές μονάδες θα προκύψει η ίδια αλλά αντίθετη επίδραση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα.

	Ίδια κεφάλαια		Αποτελέσματα	
	2016 €	2015 €	2016 €	2015 €
Χρηματοοικονομικά μέσα κυμαινόμενου επιτοκίου	**6,500**	6,500	**6,500**	6,500
	6,500	6,500	**6,500**	6,500

3.3 Πιστωτικός κίνδυνος
Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλόμενων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων ήταν:

	2016 €	2015 €
Επενδύσεις που κατέχονται μέχρι τη λήξη	**1,391,953**	1,285,516
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**1,622,708**	1,345,511
Εισπρακτέα ποσά	**1,611,411**	1,643,310
Μετρητά στην τράπεζα	**776,055**	781,236
	5,402,127	5,055,573

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου
Τίθενται περιορισμοί στη συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου από τον περί της «Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμο του 2012» (Νόμος αρ., 208 (Ι) του 2012). Σύμφωνα με τους περιορισμούς αυτούς, τα χρήματα του Ταμείου επενδύονται από τη Διαχειριστική Επιτροπή σύμφωνα με την υιοθετημένη επενδυτική πολιτική του Ταμείου, που συνάδει με τις πρόνοιες του Αρ., 208(Ι) του 2012. Στο πλαίσιο αυτό προβαίνει σε επενδύσεις σταθερών αποδόσεων, όπως καταθέσεις σε τράπεζες ή συναφών αξιών (π.χ. χρεόγραφα, κρατικά ομόλογα κλπ.), σε επενδύσεις εισηγμένων εταιρειών σε αναγνωρισμένα χρηματιστήρια.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

3.4 Κίνδυνος ρευστότητας
Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν η λήξη των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων δεν συμπίπτουν. Όταν οι λήξεις δεν συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί ο κίνδυνος ζημιών. Το Ταμείο εφαρμόζει διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση τέτοιων ζημιών όπως η διατήρηση ικανοποιητικών ποσών ρευστών διαθεσίμων.

Οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν την αναμενόμενη χρονολογική λήξη των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ταμείου. Οι πίνακες έχουν ετοιμαστεί με βάση τις συμβατικές μη-προεξοφλημένες ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και βάσει της ενωρίτερης ημερομηνίας κατά την οποία το Ταμείο μπορεί να υποχρεωθεί να πληρώσει.

31 Δεκεμβρίου 2016	**Λογιστική αξία**	**Συμβατικές ταμειακές ροές**	**Μεταξύ 3 και 12 μηνών**
	€	€	€
Άλλοι πιστωτές	15,543	15,543	15,543
	15,543	**15,543**	**15,543**

31 Δεκεμβρίου 2015	**Λογιστική αξία**	**Συμβατικές ταμειακές ροές**	**Μεταξύ 3 και 12 μηνών**
	€	€	€
Άλλοι πιστωτές	13,402	13,402	13,402
	13,402	**13,402**	**13,402**

3.5 Άλλοι κίνδυνοι τιμών αγοράς
Το Ταμείο εκτίθεται σε οικονομικούς κινδύνους που πηγάζουν από μεταβολές στις τιμές των μετοχών. Το Ταμείο παρακολουθεί τη διασπορά του χαρτοφυλακίου της έτσι ώστε να μετριάσει την έκθεσή της σε αυτούς τους οικονομικούς κινδύνους.

3.6 Λειτουργικός κίνδυνος
Ο λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που απορρέει από αδυναμία των συστημάτων τεχνολογίας και ελέγχων του Ταμείου καθώς και ο κίνδυνος που προέρχεται από ανθρώπινο λάθος και φυσικές καταστροφές. Τα συστήματα του Ταμείου ελέγχονται, συντηρούνται και αναβαθμίζονται επί συνεχούς βάσεως.

3.7 Νομικός κίνδυνος
Ο νομικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος χρηματικής απώλειας, διακοπής των λειτουργιών του Ταμείου ή οποιασδήποτε άλλης αρνητικής κατάστασης που πηγάζει από την πιθανότητα μη εφαρμογής ή παράβασης νομικών συμβάσεων και κατά συνέπεια νομικών αγωγών. Ο κίνδυνος αυτός περιορίζεται μέσω των συμβολαίων που χρησιμοποιεί το Ταμείο για να εκτελεί τις εργασίες του.

3.8 Κίνδυνος από την κυριότητα μετοχικών τίτλων
Ο κίνδυνος αυτός απορρέει από τις μετοχικές επενδύσεις/συμμετοχές του Ταμείου και είναι συνδυασμός πιστωτικού, αγοραίου και λειτουργικού κινδύνου, καθώς και κινδύνου ρευστότητας, συμμόρφωσης και απώλειας φήμης. Το Ταμείο εφαρμόζει διαδικασίες ανάλυσης, επιμέτρησης και ελέγχου του κινδύνου αυτού έτσι ώστε να ελαχιστοποιείται.

3.9 Κίνδυνος διαχείρισης κεφαλαίου
Το Ταμείο διαχειρίζεται τα κεφάλαιά του, ούτως ώστε, να διασφαλίζει ότι θα συνεχίσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα και ταυτόχρονα θα έχει τη μέγιστη δυνατή απόδοση για τα μέλη μέσω της επενδυτικής πολιτικής που εφαρμόζει. Η γενική στρατηγική του Ταμείου δεν έχει αλλάξει από το προηγούμενο έτος.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

3.10 Άλλοι κίνδυνοι

Το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον που επικρατεί στην Κύπρο και διεθνώς ενδέχεται να επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό τις δραστηριότητες του Ταμείου. Έννοιες όπως ο πληθωρισμός, η ανεργία και εξέλιξη του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) είναι άμεσα συνυφασμένες με την οικονομική πορεία της κάθε χώρας και οποιαδήποτε Μεταβολή αυτών καθώς και του εν γένει οικονομικού περιβάλλοντος δύναται να προκαλέσει αλυσιδωτές αντιδράσεις σε όλους τους τομείς επηρεάζοντας ανάλογα το Ταμείο.

Εκτίμηση εύλογων αξιών

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ταμείου είναι περίπου οι ίδιες, όπως και τα ποσά που παρουσιάζονται στην κατάσταση καθαρών στοιχείων ενεργητικού.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που εμπορεύονται σε ενεργές αγορές, όπως οι επενδύσεις που είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο, βασίζεται στις χρηματιστηριακές τιμές την ημερομηνία αναφοράς. Η χρηματιστηριακή τιμή που χρησιμοποιείται για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που κατέχει το Ταμείο είναι η τιμή πλειοδότησης. Η κατάλληλη χρηματιστηριακή τιμή για τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις είναι η τρέχουσα τιμή ζήτησης.

Μετρήσεις εύλογης αξίας που αναγνωρίζονται στην κατάσταση καθαρών στοιχείων ενεργητικού

Ο πίνακας που ακολουθεί αναλύει τα χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία, με τη μέθοδο αποτίμησης. Τα διαφορετικά επίπεδα ορίζονται ως εξής:

- Επίπεδο 1 - τιμές χρηματιστηρίου (χωρίς διόρθωση) σε ενεργές αγορές για όμοια στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεις.
- Επίπεδο 2 - πληροφορίες πέραν των τιμών χρηματιστηρίου που περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1 και που αφορούν τα στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεις, είτε άμεσα (δηλαδή τιμές) είτε έμμεσα (δηλαδή που πηγάζουν από τις τιμές).
- Επίπεδο 3 - πληροφορίες για το στοιχείο ενεργητικού ή υποχρέωση που δεν βασίζονται σε δημοσιευμένα δεδομένα της αγοράς.

31 Δεκεμβρίου 2016	**Επίπεδο 1**	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**	**Σύνολο**
	€	€	€	€
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμούνται σε εύλογη αξία	1,622,708	-	-	1,622,708
Σύνολο	**1,622,708**	**-**	**-**	**-**

31 Δεκεμβρίου 2015	**Επίπεδο 1**	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**	**Σύνολο**
	€	€	€	€
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμούνται σε εύλογη αξία	1,345,511	-	-	1,345,511
Σύνολο	**1,345,511**	**-**	**-**	**1,345,511**

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

Εκτίμηση εύλογων αξιών (συνέχεια)

Σημαντικές υποθέσεις που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού προσδιορίζονται ως εξής:

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού με τους συνήθεις όρους και προϋποθέσεις που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά υψηλής ρευστότητας καθορίζονται με αναφορά στις χρηματιστηριακές τιμές, (περιλαμβάνει εξαγοράσιμα γραμμάτια, συναλλαγματικές, ομολογίες και γραμμάτια διαρκείας).

Οι εύλογες αξίες των λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού (εξαιρουμένων των παραγώγων μέσων) καθορίζονται σύμφωνα με γενικώς αποδεκτά μοντέλα αποτίμησης και βασίζεται στην ανάλυση προεξοφλημένων ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας τιμές από δημοσιοποιημένες τρέχουσες συναλλαγές της αγοράς και τιμές από χρηματιστές για παρόμοια μέσα.

Η εύλογη αξία των παράγωγων μέσων που υπολογίζονται με βάση χρηματιστηριακές τιμές. Σε περίπτωση που οι τιμές αυτές δεν είναι διαθέσιμες, για τη μη προαιρετική παράγωγα η ανάλυση των προεξοφλημένων ταμειακών ροών γίνεται χρησιμοποιώντας την καμπύλη απόδοσης που ισχύει για τη διάρκεια των μέσων, και για προαιρετικά παράγωγα μοντέλα αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης. Προθεσμιακά συμβόλαια ξένου συναλλάγματος υπολογίζονται με βάση δημοσιοποιημένα επιτόκια προθεσμιακών συμβολαίων συναλλάγματος και καμπυλών απόδοσης που προέρχονται από δημοσιοποιημένα επιτόκια συμβολαίων με παρόμοιες ημερομηνίες λήξης. Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων αποτιμώνται στην παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που εκτιμώνται και προεξοφλούνται με βάση τις ισχύουσες καμπύλες απόδοσης εισηγμένων επιτοκίων.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και άσκηση κρίσης

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διαχειριστική Επιτροπή στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών του Ταμείου. Επίσης, απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εσόδων και εξόδων κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά έτους. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διαχειριστικής Επιτροπής του Ταμείου σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς.

Οι λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών σχετικά με μελλοντικά γεγονότα που πιστεύεται ότι είναι λογικά σύμφωνα με τις περιστάσεις.

Οι υπολογισμοί και οι παραδοχές που πιθανόν να προκαλέσουν ουσιώδη αναπροσαρμογή στη λογιστική αξία στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων κατά το επόμενο οικονομικό έτος παρουσιάζονται πιο κάτω:

- **Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων**

  Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Το Ταμείο ασκεί κρίση για την επιλογή διαφόρων μεθόδων αποτίμησης και κάνει υποθέσεις οι οποίες βασίζονται κυρίως στην κατάσταση της αγοράς σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού διαθέσιμων προς πώληση έχει υπολογιστεί με βάση την εύλογη αξία των συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού που κατέχονται.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και άσκηση κρίσης (συνέχεια)

- **Ωφελήματα αφυπηρέτησης**

  Το κόστος ωφελημάτων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με βάση αναλογιστικές εκτιμήσεις, κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται παραδοχές για τους προεξοφλητικούς συντελεστές, τα ποσοστά μακροπρόθεσμης απόδοσης των επενδύσεων, το ρυθμό αύξησης των μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και τις μελλοντικές αυξήσεις στα ωφελήματα αφυπηρέτησης όπου είναι αναγκαίο. Το Ταμείο κάνει αυτές τις παραδοχές βασιζόμενο σε προσδοκίες της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς, χρησιμοποιώντας τις καλύτερες εκτιμήσεις για κάθε παράμετρο, καλύπτοντας την περίοδο κατά την οποία η υποχρέωση θα διακανονιστεί. Λόγω της μακροχρόνιας φύσης των προγραμμάτων, οι παραδοχές αυτές υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα.

5. Φορολογία

	2016 €	2015 €
Αμυντική εισφορά - τρέχοντος έτους	**26,402**	29,079
Χρέωση έτους	**26,402**	29,079

Το Ταμείο δεν υπόκειται σε φορολογία σύμφωνα με τον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο. Έσοδα από τόκους, μερίσματα και ενοίκια υπόκεινται σε έκτακτη αμυντική εισφορά.

6. Χρηματοοικονομικά μέσα κατά κατηγορία

Οι λογιστικές πολιτικές σε σχέση με τα χρηματοοικονομικά μέσα έχουν εφαρμοστεί στα ακόλουθα στοιχεία:

	Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού κατεχόμενα μέχρι τη λήξη €	Σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων €	Δάνεια και εισπρακτέα €	Σύνολο €
Εισπρακτέα ποσά	-	-	1,611,411	1,611,411
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	1,391,953	-	-	1,391,953
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	-	-	776,055	776,055
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμούνται σε εύλογη αξία	-	1,622,708	-	1,622,708
Σύνολο	**1,391,953**	**1,622,708**	**2,387,466**	**5,402,127**

	Δάνεια και άλλες χρηματο-οικονομικές υποχρεώσεις €	Σύνολο €
Άλλοι πιστωτές	7,651	7,651
Σύνολο	**7,651**	**7,651**

6. Χρηματοοικονομικά μέσα κατά κατηγορία (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2015	Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού κατεχόμενα μέχρι τη λήξη €	Σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων €	Δάνεια και εισπρακτέα €	Σύνολο €
Εισπρακτέα ποσά	-	-	1,643,310	1,643,310
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	1,285,516	-	-	1,285,516
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	-	-	781,236	781,236
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμούνται σε εύλογη αξία	-	1,345,511	-	1,345,511
Σύνολο	**1,285,516**	**1,345,511**	**2,424,546**	**948,021**

	Δάνεια και άλλες χρηματο -οικονομικές υποχρεώσεις €	Σύνολο €
Άλλοι πιστωτές	641	641
Σύνολο	**641**	**641**

7. Επενδύσεις που κατέχονται μέχρι τη λήξη

	2016 €	2015 €
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	**1,285,516**	1,366,867
Προσθήκες	**590,774**	783,496
Κέρδη από αναστροφή απομείωσης	**64,500**	-
Κέρδος από επενδύσεις	**1,401**	51,868
Λήξη	**(550,238)**	(916,715)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	**1,391,953**	1,285,516
Μείον μη κυκλοφορούν μέρος	**(1,288,734)**	(736,729)
Κυκλοφορούν μέρος	**103,219**	548,787

Στις 2 Δεκεμβρίου 2016 η εταιρεία K. Athienitis Contractors Developers Public Limited αποφάσισε όπως γίνει καταβολή ποσού €430 ανά κάθε ομόλογο ονομαστικής αξίας €1,000 σε εξόφληση όλων των Ομολόγων. Κατά την διάρκεια του υπό εξέταση έτους αναγνωρίστηκε αντιλογισμός αποζημίωσης στις €64,500.

Οι αγορές και πωλήσεις των επενδύσεων που διακρατούνται μέχρι τη λήξη αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, που είναι η ημερομηνία κατά την οποία το Ταμείο δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο ενεργητικού. Το κόστος της αγοράς περιλαμβάνει και το κόστος συναλλαγής . Οι επενδύσεις παρουσιάζονται μετέπειτα στην αποσβεσθείσα τιμή κτήσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της πραγματικής απόδοσης.

Οι επενδύσεις που κατέχονται μέχρι τη λήξη ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού, εκτός αν έχουν λήξη εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς ή εκτός αν θα χρειαστεί να πωληθούν για άντληση λειτουργικού κεφαλαίου.

Κατά την διάρκεια του έτους 2017 οι Επενδύσεις που κατέχονται μέχρι την λήξη αναταξινομήθηκαν σε Διαθέσιμα προς πώληση επειδή κάποιες επενδύσεις πωλήθηκαν/ ανταλλαχτήκαν πριν από την λήξη τους.

7. Επενδύσεις που κατέχονται μέχρι τη λήξη (συνέχεια)

Τα ακόλουθα περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα σε σχέση με τις επενδύσεις που διακρατούνται μέχρι τη λήξη:

	2016	2015
	€	€
Κέρδη από αναστροφή απομείωσης	**64,500**	-

8. Εισπρακτέα ποσά

	2016	2015
	€	€
Τραπεζικές καταθέσεις πέραν των 3 μηνών	**1,584,879**	1,607,010
Οφειλόμενες εισφορές εργοδότη	**2,231**	17,514
Άλλα εισπρακτέα	**24,301**	18,786
	1,611,411	1,643,310

Η έκθεση του Ταμείου σε πιστωτικό κίνδυνο και ζημιές απομείωσης αναφορικά με εισπρακτέα ποσά γνωστοποιείται στη σημείωση 3 των οικονομικών καταστάσεων.

Νόμισμα:	2016	2015
	€	€
Ευρώ	**1,611,411**	1,643,310
	1,611,411	1,643,310

9. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

	2016 €	2015 €
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου		
Μετοχές	**96,428**	99,597
	96,428	99,597
Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών		
Μετοχές	**49,915**	51,436
	49,915	51,436
Άλλα αναγνωρισμένα Χρηματιστήρια		
Αμοιβαία κεφάλαια	**1,476,365**	1,194,478
	1,476,365	1,194,478
	1,622,708	1,345,511

	2016 €	2015 €
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	**1,345,511**	948,021
Προσθήκες	**325,247**	495,218
Πωλήσεις	**(74,911)**	(33,940)
Μεταβολή στην εύλογη αξία	**26,861**	(63,788)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	**1,622,708**	1,345,511

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων είναι εμπορεύσιμες αξίες που εκτιμώνται σε αγοραία αξία στις τιμές κλεισίματος στις 31 Δεκεμβρίου σύμφωνα με τις επίσημες τιμές πλειοδότησης του Χρηματιστηρίου.

Στην κατάσταση ταμειακών ροών, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται στη ροή μετρητών από εργασίες ως μέρος των μεταβολών στο κεφάλαιο κίνησης. Στην κατάσταση μεταβολών στα καθαρά στοιχεία ενεργητικού, οι μεταβολές στις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων καταχωρούνται στα έσοδα εργασιών.

9. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (συνέχεια)

Οι επενδύσεις του Ταμείου που ξεπερνούσαν το 5% της κατηγορίας επενδύσεων "Αξίες Εισηγμένες σε Χρηματιστήρια αξιών" ή/και 5% των καθαρών στοιχείων ενεργητικού παρουσιάζονται πιο κάτω:

Επένδυση	Τύπος επένδυσης	Ποσοστό στην κατηγορία επένδυσης	Ποσοστό των καθαρών στοιχείων ενεργητικού	2016 €	2015 €
BFG	Αμοιβαία κεφ	7.86%	2.37%	**127,584**	126,498
Pimco	Αμοιβαία κεφ	15.79%	4.77%	**256,240**	251,528
Vanguard	Αμοιβαία κεφ	10.03%	3.03%	**162,695**	151,399
Invesco	Αμοιβαία κεφ	19.70%	5.95%	**319,601**	319,022
Blackrock	Αμοιβαία κεφ	8.44%	2.55%	**136,931**	132,326
Ishares	Αμοιβαία κεφ	6.13%	1.85%	**99,476**	89,168
Templeton	Αμοιβαία κεφ	4.55%	1.37%	**73,902**	74,282
Schroder	Αμοιβαία κεφ	9.11%	2.78%	**200,110**	50,254
BNP Paribas	Αμοιβαία κεφ	6.15%	1.86%	**99,825**	-
Τράπεζα Κύπρου	Μετοχές	5.64%	1.70%	**91,567**	96,113
Διάφορες άλλες επενδύσεις	Μετοχές	6.48%	1.96%	**54,777**	54,921
				1,622,708	1,345,511

10. Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο

Για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών, τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών περιλαμβάνουν:

	2016 €	2015 €
Μετρητά στην τράπεζα	**776,055**	781,236
	776,055	781,236

Νόμισμα:	2016 €	2015 €
Ευρώ	**776,055**	781,236
	776,055	781,236

Η έκθεση του Ταμείου σε πιστωτικό κίνδυνο και ζημιές απομείωσης αναφορικά με μετρητά και αντίστοιχα μετρητών γνωστοποιείται στη σημείωση 3 των οικονομικών καταστάσεων.

11. Άλλοι πιστωτές

	2016 €	2015 €
Οφειλόμενα έξοδα	**7,892**	12,761
Άλλοι πιστωτές	**7,651**	641
	15,543	13,402

Νόμισμα:	2016 €	2015 €
Ευρώ	**15,543**	13,402
	15,543	13,402

12. Υπόλοιπο Ταμείου - Λογαριασμοί μελών

	Ειδικός Λογαριασμός €	Σύνολο €
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2015	4,868,594	4,868,594
Μεταφορές από άλλα ταμεία	12,053	12,053
Εισφορές για το έτος	195,877	195,877
Πλεόνασμα για το έτος	58,493	58,493
Πληρωμές ή πληρωτέα σε μέλη που αποχώρησαν	(92,846)	(92,846)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015/ 1 Ιανουαρίου 2016	**5,042,171**	**5,042,171**
Εισφορές για το έτος	243,235	243,235
Πλεόνασμα για το έτος	136,410	136,410
Πληρωμές ή πληρωτέα σε μέλη που αποχώρησαν	(35,232)	(35,232)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**5,386,584**	**5,386,584**

13. Αναλογιστική εκτίμηση των υπεσχημένων παροχών εξόδου

Αναλογιστική μελέτη για σκοπούς χρηματοδότησης και υπολογισμού του ποσοστού ετήσιας εισφοράς επί των μισθών για κάλυψη των μελλοντικών υποχρεώσεων του Ταμείου διενεργείται κάθε 3 χρόνια. Διενεργήθηκε αναλογιστική εκτίμηση για σκοπούς χρηματοδότησης με ημερομηνία αναφοράς την 31η Δεκεμβρίου 2015. Οι αναλογιστές λαμβάνοντας υπόψη την πιθανότητα μείωσης των μελλοντικών καταθετικών επιτοκίων και συνεπώς της απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων, εκτίμησαν ότι το Ταμείο θα έχει αυξημένο κόστος υπηρεσίας και αναλογιστική υποχρέωση και εισηγήθηκαν όπως το Ταμείο εισφέρει 15,8% επί των μισθών για κάλυψη των μελλοντικών υποχρεώσεων του Ταμείου. Στις 22 Ιουνίου 2016 η Ολομέλεια του Συμβουλίου ΣΑΛΑ αποφάσισε και ενέκρινε όπως το αναλογιστικό έλλειμμα αποπληρωθεί με τροποποίηση του Ετήσιου Κανονικού Ποσοστού Εισφοράς του Συμβουλίου και εισφέρει 15,8% επί των μικτών μισθών του προσωπικού (περιλαμβάνοντας και των υπαλλήλων αορίστου χρόνου εργασίας), αρχίζοντας από τη 1η Μαΐου 2016.

Διενεργήθηκε αναλογιστική εκτίμηση για τους σκοπούς του αναθεωρημένου Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 19 «Λογιστική Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων» του Ταμείου από ανεξάρτητο αναλογιστή στις 31 Δεκεμβρίου 2016, όπου εκδόθηκε έκθεση στις 17 Μάιου 2017. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα τις έκθεσης του αναλογιστή η συνολική υποχρέωση του Ταμείου ανέρχεται στα €8,728,716 (2015: αναλογιστική συνολική υποχρέωση €6,908,080), η πραγματική αξία των περιουσιακών στοιχείων σε €5,385,924 (2015: πραγματική αξία των περιουσιακών στοιχείων €5,042,171) και το αναλογιστικό έλλειμμα σε €3,342,792(2015: αναλογιστικό έλλειμμα €1,865,909).

Οι κυριότερες αναλογιστικές και δημογραφικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν ήταν οι ακόλουθες:

Αναλογιστικές παραδοχές	**31 Δεκεμβρίου 2016**	**31 Δεκεμβρίου 2015**
Επιτόκιο προεξόφλησης	1.70%	2.40%
Πληθωρισμός	2.00%	2.00%
Ολική αύξηση τιμών (από το 2018 και μετά συμπεριλαμβανομένης της κλίμακας για προαγωγές και προσαυξήσεις)	3.25%	1.25%
Αύξηση συντάξεων	1.50%	1.00%
Αύξηση συντάξεων Κοινωνικών Ασφαλίσεων	1.00%	1.50%
Αύξηση Βασικών Ασφαλιστέων Αποδοχών	3.00%	2.50%
Πίνακας Θνησιμότητας	90% του EVK2000	60% του PA90
Ηλικία Κανονικής Συνταξιοδότησης	65	65

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
31 Δεκεμβρίου 2016

14. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Το Ταμείο δεν είχε ενδεχόμενες υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

15. Δεσμεύσεις

Το Ταμείο δεν είχε κεφαλαιουχικές ή άλλες δεσμεύσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

16. Γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς

Κατά την διάρκεια του έτους 2017 οι Επενδύσεις που κατέχονται μέχρι την λήξη αναταξινομήθηκαν σε Διαθέσιμα προς πώληση επειδή κάποιες επενδύσεις πωλήθηκαν/ ανταλλαχτήκαν πριν από την λήξη τους (σημείωση 7).

Δεν υπήρξαν άλλα σημαντικά γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς που να έχουν σχέση με την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων.

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή στις σελίδες 4 και 6